

UKNF

URZĄD
KOMISJI
NADZORU
FINANSOWEGO

RAPORT O STANIE RYNKU BROKERSKIEGO W 2021 ROKU

Opracowano
w Zespole Brokerów Ubezpieczeniowych
Departamentu Licencji Ubezpieczeniowych

WARSZAWA, 2022 r.

Wprowadzenie

Raport o Stanie Rynku Brokerskiego w 2021 roku został przygotowany w oparciu o informacje i dane przekazywane przez brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych w sprawozdaniach z działalności brokerskiej. Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2022 r., poz. 905) przewiduje obowiązek przedstawienia przez brokerów Komisji Nadzoru Finansowego sprawozdania do celów nadzoru. Szczegółowe zasady sprawozdawczości brokerskiej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie sprawozdania z działalności brokerskiej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1963).

Sprawozdanie z działalności za 2021 rok było trzecim z kolei przekazywanym do organu nadzoru w formie elektronicznej z wykorzystaniem bezpłatnego formularza elektronicznego udostępnionego na stronie internetowej organu nadzoru. Zgodnie z przepisami wyżej powołanego rozporządzenia sprawozdanie jest składane bezpośrednio przez brokera osobę fizyczną, a w przypadku brokera będącego osobą prawną przez osobę uprawnioną. Brokerzy ubezpieczeniowi i brokerzy reasekuracyjni, którzy składają sprawozdanie przez osobę uprawnioną obowiązani są przekazać do organu nadzoru informacje o osobach uprawnionych do składania sprawozdania z działalności brokerskiej, obejmującą dane identyfikujące brokera a także imię i nazwisko oraz numer PESEL osoby uprawnionej.

Raport dotyczy brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych prowadzących działalność na podstawie zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i reasekuracji wydanych do dnia 31 grudnia 2021 roku i wpisanych do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.

W 2021 roku wydano 50 zezwoleń w zakresie ubezpieczeń oraz 3 zezwolenia w zakresie reasekuracji. Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła **1483** tj. o 18 podmiotów więcej niż w roku 2020. Najwyższa liczba brokerów została odnotowana w województwie mazowieckim, najniższa – w województwach warmińsko-mazurskim oraz świętokrzyskim. Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych na miejsce wykonywania działalności brokerskiej jest Warszawa (270 brokerów).

SPIS TREŚCI

1.	BROKERZY UBEZPIECZENIOWI / REASEKURACYJNI.	4
	Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.	4
	Liczba brokerów w Polsce.	6
	Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.....	9
2.	UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ (STAN WEDŁUG PRZESŁANYCH SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ ZA 2021 ROK).	10
3.	PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.	12
	Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.	12
	Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.	13
4.	PROWIZJE WYPŁACANE BROKEROM PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ - DZIAŁ I I II.	15
5.	SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ.	16
6.	ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI.	18
7.	PODSUMOWANIE	21

1. BROKERZY UBEZPIECZENIOWI / REASEKURACYJNI.

Broker jest pośrednikiem ubezpieczeniowym wykonującym czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej. Może nim być osoba fizyczna lub prawna, która po uprzednim spełnieniu szeregu warunków określonych w art. 34 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, posiada wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i jest wpisana do rejestru brokerów. Broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz klienta (zwane dalej: czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń).

Zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. zostało wydanych ogółem 2880 zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej, w tym 2776 w zakresie ubezpieczeń (1879 osobom fizycznym i 897 osobom prawnym) oraz 104 w zakresie reasekuracji (odpowiednio: 25 i 79).

W 2021 roku wydano łącznie 53 zezwolenia w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji, co stanowiło spadek o blisko 6% w stosunku do ogólnej liczby zezwoleń w roku poprzednim.

Znaczący odsetek wszystkich wydanych zezwoleń stanowiły zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń tj. 94,3%. Liczba wydanych w 2021 roku zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji wyniosła 3 i jest porównywalna z rokiem poprzednim.

W 2021 roku liczba wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń osobom fizycznym była blisko o 30% niższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Natomiast w przypadku wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń osobom prawnym była o 19% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim.

Poniższe tabele oraz wykresy przedstawiają liczby wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej osobom fizycznym oraz prawnym, z uwzględnieniem podziału na brokerów posiadających zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń oraz reasekuracji.

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2017 – 2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne	44	44	45	27	19
Osoby prawne	32	30	28	26	31
Razem	76	74	73	53	50

Liczba wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń w 2021 r. była niższa niż w latach 2017 – 2020, w porównaniu do roku 2019 nastąpił spadek o blisko 32%, a w stosunku do roku 2020 o blisko 6%. Spadek liczby wydanych zezwoleń dotyczy osób fizycznych (o 30%). W przypadku osób prawnych nastąpił wzrost wydanych zezwoleń (o 19,2%).

Tabela 2. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie reasekuracji wydanych w latach 2017 – 2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne	2	2	0	1	1
Osoby prawne	7	3	2	2	2
Razem	9	5	2	3	3

W 2021 roku liczba wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji była równa z rokiem 2020 i porównywalna z rokiem 2019. Z powyższego wynika, iż mamy do czynienia ze stagnacją na niskim poziomie w przedmiocie wydawania zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

W roku 2021 dokonano 35 wykreśleń z rejestru brokerów ubezpieczeniowych. Wszystkie wykreślone podmioty wykonywały działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń. W 2021 roku liczba dokonanych wykreśleń spadła o prawie 28% w stosunku do 2020 roku.

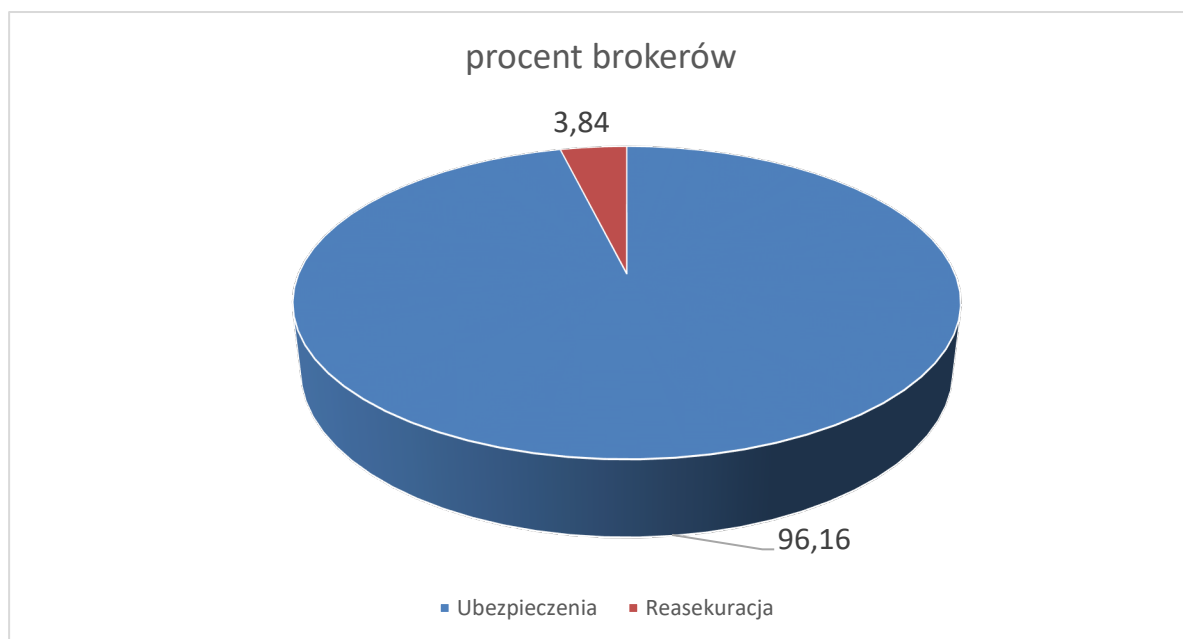
Tabela 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2017 – 2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne	21	32	41	17	31
Osoby prawne	13	17	24	32	4
Razem	34	49	65	49	35

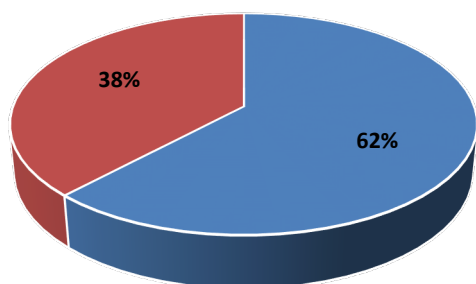
Liczba brokerów w Polsce.

Ogólna liczba zarejestrowanych brokerów na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 1483, z czego 1426 podmioty wykonywały działalność w zakresie ubezpieczeń, a jedynie 57 w zakresie reasekuracji. Liczba zarejestrowanych brokerów wzrosła o nieco ponad 1,2% w stosunku do 2020 roku.

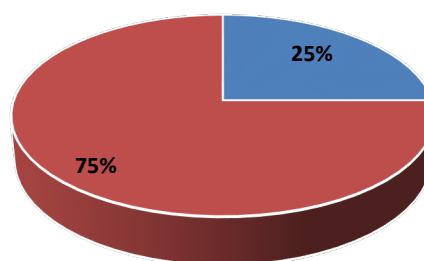
Wykres 1. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2021 roku.

Ubezpieczenia

Reasekuracja

Liczba brokerów w poszczególnych województwach jest zróżnicowana – począwszy od województwa mazowieckiego, w którym siedzibę posiada 358 brokerów, a skończywszy na

województwie świętokrzyskim, gdzie działalność prowadziło w 2021 roku jedynie 18 brokerów.

Tabela 4. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).

	Województwo	Liczba brokerów
1	mazowieckie	358
2	śląskie	151
3	dolnośląskie	134
4	wielkopolskie	125
5	pomorskie	118
6	kujawsko-pomorskie	104
7	małopolskie	87
8	łódzkie	83
9	zachodniopomorskie	49
10	lubelskie	34
11	lubuskie	29
12	podkarpackie	27
13	podlaskie	27
14	opolskie	25
15	warmińsko-mazurskie	21
16	świętokrzyskie	18

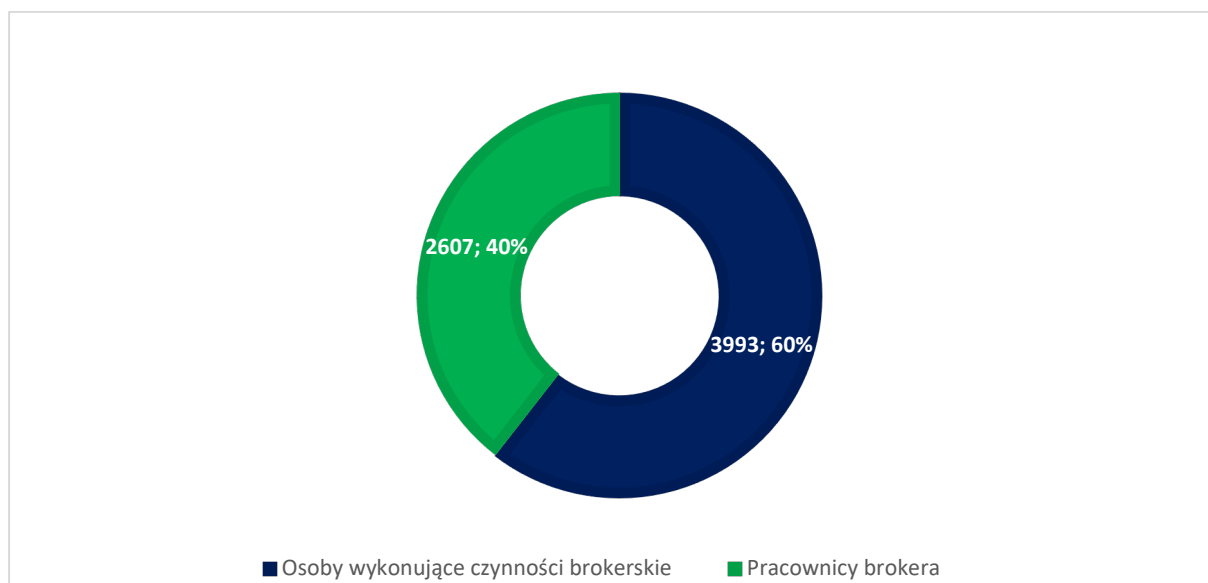
Zdecydowanym liderem wśród miast najczęściej wybieranych przez brokerów na siedzibę jest Warszawa (270 brokerów). Na drugim miejscu znajduje się Wrocław (95 brokerów), na trzecim zaś Poznań (67 brokerów). Warto również odnotować, iż aglomerację trójmiejską wybrało łącznie 78 brokerów.

Tabela 5. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.

	Miasto	Liczba brokerów
1	Warszawa	270
2	Wrocław	95
3	Poznań	67
4	Kraków	52
5	Łódź	52

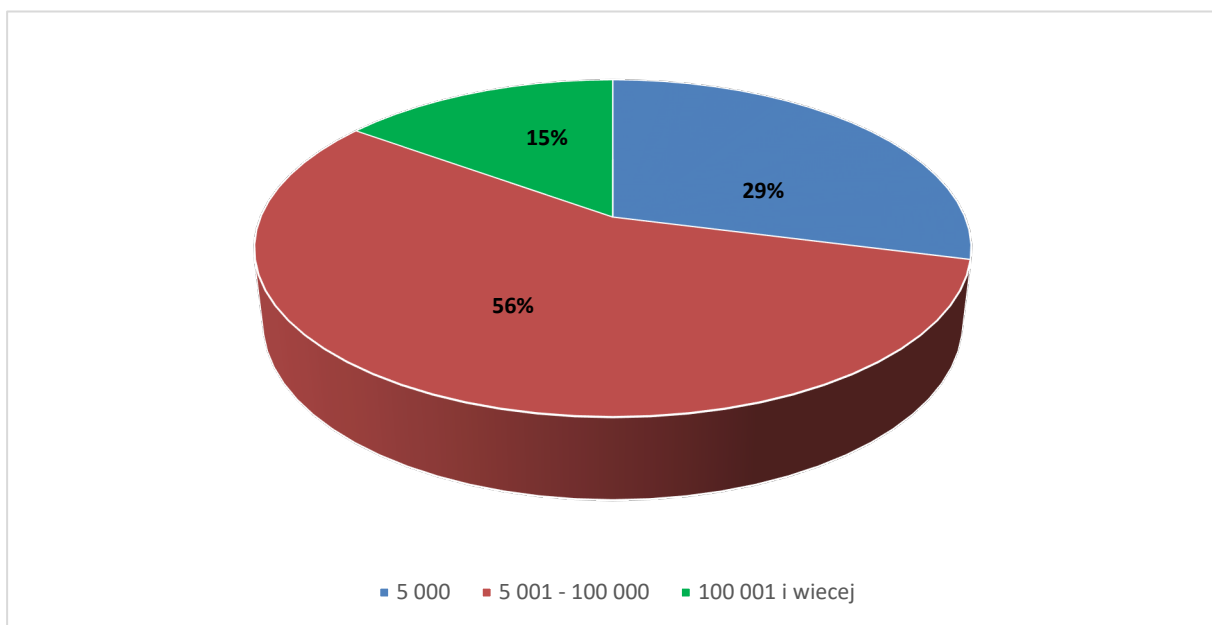
Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji wyłącznie przy pomocy osób fizycznych, które spełniają wymogi określone w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. a–e ustawy o dystrybucji ubezpieczeń oraz są wpisane do rejestru brokerów. Podstawowym warunkiem, jaki powinny spełniać te osoby jest zdanie egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskanie odpowiedniego zwolnienia z egzaminu. Zatrudnienie na rynku brokerskim w 2021 roku wynosiło 6600 osób, w tym 3993 spełniało ww. wymogi i wykonywało czynności brokerskie, a 2607 osób było pracownikami nie zajmującymi się wykonywaniem czynności brokerskich.

Wykres 2. Struktura zatrudnienia w 2021 roku (stan według przesłanych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).

W 2021 roku wysokość kapitału zakładowego w spółkach wykonujących działalność brokerską wahała się od 5 000 zł do prawie 10 000 000 zł. Jak wynika ze złożonych sprawozdań wysokość kapitału do 5 000 zł wykazało 140 podmiotów, wysokość kapitału do 100 000 zł wykazało 273 podmiotów, wysokość kapitału powyżej 100 000 zł wykazały 72 podmioty. Jeden podmiot wykazał maksymalną wysokość kapitału w wysokości powyżej 9 700 000 zł. Z poniższej tabeli wynika, że ponad 85% brokerów wykazało wysokość kapitału zakładowego w przedziale między 5 000 zł a 100 000 zł.

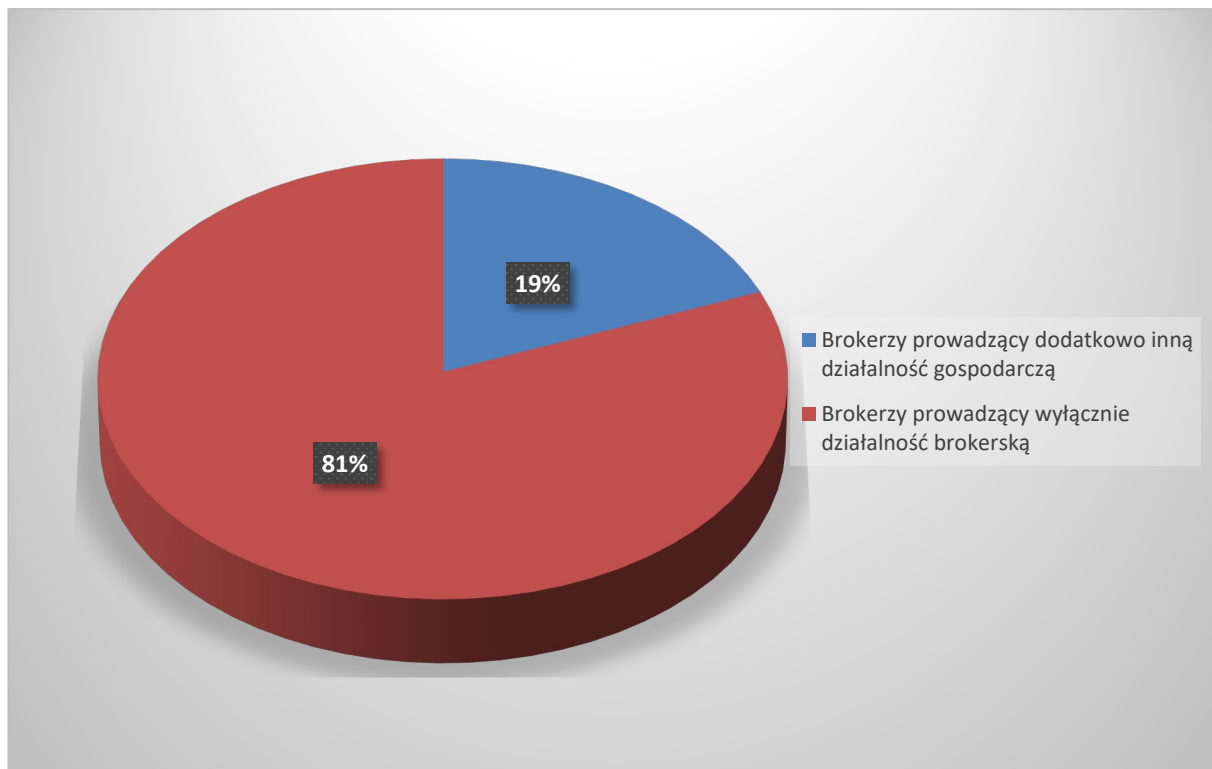
Wykres 3. Wysokość kapitału zakładowego brokerów w 2021 roku w odpowiednich przedziałach w ujęciu procentowym (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).

Brokerzy prowadzący inną działalność poza brokerską.

Jak wynika ze złożonych przez brokerów do organu nadzoru sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok większość z nich skupia się wyłącznie na prowadzeniu działalności brokerskiej, a jedynie niecałe 20% prowadzi również dodatkowo inną działalność gospodarczą. Wśród podmiotów będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność brokerską 21,5% deklaruje inną działalność poza brokerską, natomiast w grupie osób prawnych prowadzących działalność brokerską taką deklarację przedłożyło 16,3% podmiotów.

Wykres 4. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkową działalność gospodarczą.

2. UMOWY UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ (STAN WEDŁUG ZŁOŻONYCH SPRAWOZDAŃ Z DZIAŁALNOŚCI BROKERSKIEJ ZA 2021 ROK).

Jednym z warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia i wpisania do rejestru brokerów ubezpieczeniowych oraz prowadzenia działalności brokerskiej jest zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1294) od dnia 12 czerwca 2020 r. obowiązuje minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosząca równowartość w złotych 1 300 380 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 924 560 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń. W złożonych sprawozdaniach brokerskich za 2021 rok, minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC wynosiła równowartość w złotych 1 300 380 EUR w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC oraz 1 924 560 EUR w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.

W 2021 roku brokerzy zawierali umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej z 13 zakładami ubezpieczeń wskazanymi w tabeli poniżej.

Tabela 6. Zakłady ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2021 roku (stan według złożonych sprawozdań).

	Nazwa Zakładu Ubezpieczeń	Udział
1	INTERRISK Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group	71,01%
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	16,87%
3	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna	5,81%
4	Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1,77%
5	AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych Spółka Akcyjna	2,06%
6	UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1,07%
7	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji ALLIANZ POLSKA Spółka Akcyjna	0,43%
8	COLONNADE INSURANCE SOCIETE ANONYME Oddział w Polsce	0,35%
9	GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	0,21%
10	PI Indemnity Company Limited	0,21%
11	COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group	0,07%
12	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	0,07%
13	XL INSURANCE Company SE	0,07%

Największy wzrost zawartych umów ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej zanotował Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (z 15,03% w 2020 roku do 16,87% w 2021 roku). Natomiast kolejny rok ze spadkiem odnotował InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group (z 73,92% w 2020 roku na 71,01% w 2021 roku). Pozostałe zakłady ubezpieczeń poza wyżej wymienionymi stanowią niewielki procent całości zawartych przez brokerów umów ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej.

Należy zwrócić uwagę, iż w złożonych sprawozdaniach jedynie 0,22% brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili skargi na wykonywaną działalność brokerską oraz 0,50%

brokerów wykazało, że w stosunku do nich klienci zgłosili reklamacje w związku z wykonywaną działalnością brokerską.

W 2021 roku nie odnotowano przez brokerów zgłoszeń w sprawie roszczeń o naprawienie szkody z ubezpieczenia OC.

3. PRZYCHODY UZYSKANE PRZEZ BROKERÓW Z TYTUŁU PROWIZJI OD ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ.

Głównym źródłem przychodu z działalności brokerskiej są prowizje uzyskiwane od zakładów ubezpieczeń. W 2021 roku całkowite przychody brokerów z tego tytułu wyniosły 1 814 291 864 zł, co oznacza wzrost przychodów w stosunku do roku poprzedniego o 9,18%. Jest to kolejny rok ze wzrostem dynamiki w porównaniu do ostatnich lat, szczególnie jeśli uwzględniony zostanie przyrost liczby zarejestrowanych i działających brokerów w badanym okresie (1,1%).

Mimo, że osoby fizyczne stanowią 61,85% wszystkich zarejestrowanych brokerów, to wygenerowały one zaledwie 16,3% całkowitych przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w 2021 roku.

Tabela 7. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2017 – 2021 (w zł).

	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne	144 416 102	269 907 690	269 578 987	297 495 370	295 616 815
Osoby prawne	1 061 572 897	1 176 375 259	1 235 173 248	1 364 207 306	1 518 675 049
Ogółem	1 139 344 502	1 205 988 999	1 504 752 235	1 661 702 676	1 814 291 864

Średnie roczne przychody uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń.

Poniższa tabela przedstawia średnie przychody uzyskane przez brokerów w podziale na osoby fizyczne oraz prawne w 2021 roku. Jak wynika z przedstawionych danych w 2021 roku nastąpił wzrost średnich przychodów o 2% w przypadku osób fizycznych oraz wzrost średnich przychodów o 14% w przypadku osób prawnych w odniesieniu do 2020 roku. Porównując średni przychód wszystkich brokerów również nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem 2020 (wzrost o 12,2%).

Tabela 8. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2017 – 2021 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (w zł).

	2017	2018	2019	2020	2021
Brokerzy ogółem	1 196 418	1 110 816	1 032 066	1 134 268	1 272 294
Osoby fizyczne	250 722	337 385	293 659	327 999	335 166
Osoby prawne	2 457 345	2 343 377	2 287 358	2 444 816	2 791 682
Dynamika zmian rok do roku	-	-7,2%	-7,1%	9,9%	12,2%

W 2021 roku, podobnie jak we wcześniejszych latach, występuje grupa brokerów generujących znaczący odsetek całkowitego przychodu. Analizując przychody z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń należy wskazać, że grupa 25 brokerów o najwyższych przychodach osiągnęła wynik 932 084 831 zł, co stanowiło nieco ponad 51% całkowitych przychodów rynku brokerskiego w Polsce.

Tabela 9. Przychody uzyskiwane w latach 2017 – 2021 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (w zł).

	2017	2018	2019	2020	2021
Przychody	761 845 318	798 804 914	766 696 455	846 646 739	932 084 831
Odsetek	61,7%	55,2%	50,9%	50,9%	51,2%
Dynamika zmian rok do roku	-	4,9%	-4%	10,4%	10,1%

W 2021 roku wśród 25 brokerów ubezpieczeniowych o najwyższych przychodach znajdują się wyłącznie osoby prawne, z tego 7 podmiotów to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

Przychody brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń według położenia geograficznego.

Przychody generowane przez brokerów są zróżnicowane w poszczególnych województwach – zarówno w ujęciu ogólnym, jak i średnim. Największy odsetek całkowitych przychodów w 2021 roku wygenerowali brokerzy z województwa mazowieckiego – 36,52%. Kolejnymi województwami są kujawsko-pomorskie – 14,01% i dolnośląskie – 9,60%. Jednocześnie należy podkreślić, iż w Warszawie osiągnięte zostały największe przychody i wyniosły one 627 299 319 zł, co stanowi 94,7% w województwie mazowieckim oraz 34,6% ogółu przychodów w skali kraju.

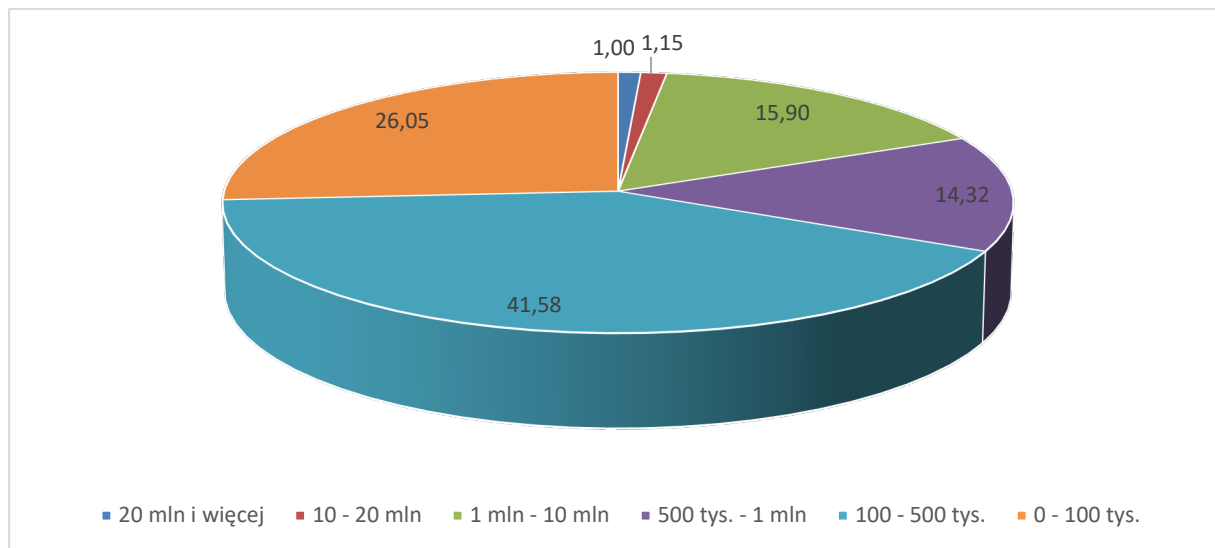
Tabela 10. Przychody brokerów w 2021 roku osiągnięte w poszczególnych województwach (w zł).

	Województwo	Przychody ogółem	Przychody średnie*
1	mazowieckie	662 508 865	1 850 583
2	kujawsko-pomorskie	254 103 218	2 443 300
3	dolnośląskie	174 182 020	1 299 866
4	wielkopolskie	174 151 053	1 393 208
5	śląskie	172 373 922	1 141 549
6	pomorskie	122 141 872	1 035 101
7	łódzkie	64 342 313	775 209
8	małopolskie	58 271 899	669 792
9	lubelskie	24 315 571	715 164
10	lubuskie	23 666 020	816 070
11	zachodniopomorskie	21 353 713	435 790
12	podlaskie	17 562 894	650 478
13	warmińsko-mazurskie	15 415 616	734 077
14	świętokrzyskie	12 764 419	709 134
15	podkarpackie	10 735 509	397 611
16	opolskie	6 402 960	256 118

* Przychody na podmiot, który wykonuje działalność brokerską na podstawie zezwolenia brokerskiego w zakresie ubezpieczeń.

W ramach przedmiotowego zagadnienia, poniżej przedstawiono wykres obrazujący zróżnicowanie w osiągniętych przez brokerów przychodach w 2021 roku. Z poniższego wykresu wynika, iż 1% ogółu brokerów osiągnęło przychody w przedziale od 20 000 000 zł i więcej. Należy przy tym zaznaczyć, iż w grupie tej znalazły się jedynie podmioty posiadające zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej będące osobami prawnymi. Ostatnią grupę na poniższym wykresie stanowią brokerzy, którzy osiągnęli przychód do 100 000 zł – należy do niej 26,05% ogółu brokerów.

Wykres 5. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2021 roku w odpowiednich przedziałach (%).

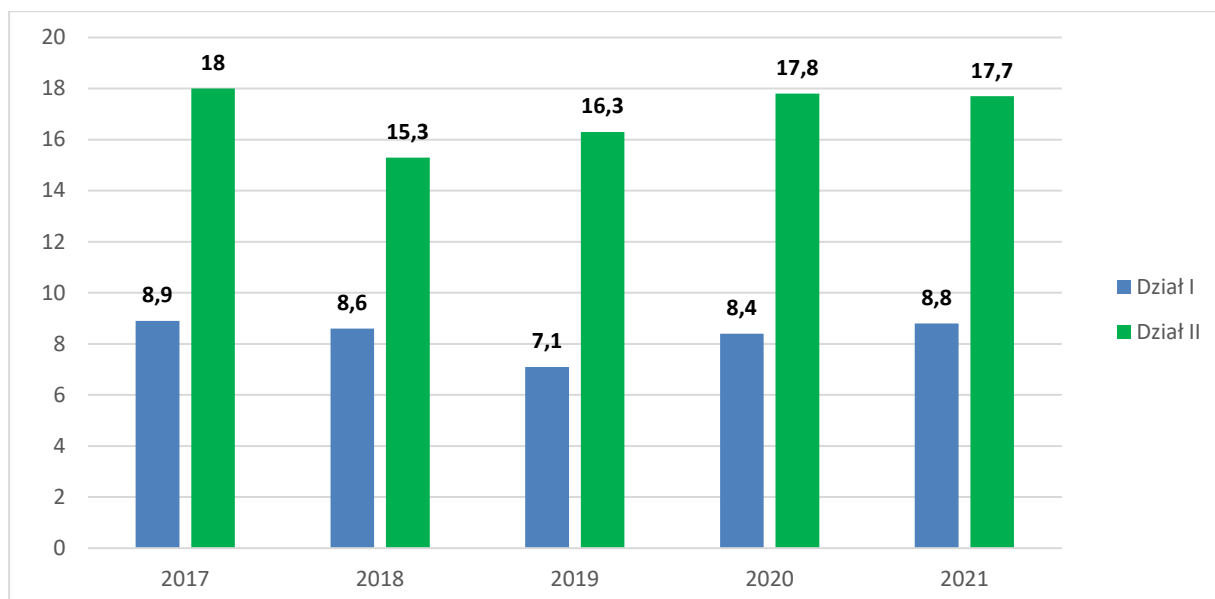
4. PROWIZJE WYPŁACANE BROKEROM PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ - DZIAŁ I I II.

Z danych uzyskanych ze sprawozdań z działalności brokerskiej wynika, że w 2021 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 1 814 291 864 zł. W 2021 roku odnotowano wzrost wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w Dziale I w stosunku do roku 2020 o 6,1% oraz wzrost w Dziale II o 9,7%. Ogółem odnotowano wzrost na poziomie 9,2%. Średnia prowizja przypadająca na brokera wyniosła w 2021 roku 8,82% wysokości ulokowanej składki w Dziale I oraz 17,65% w Dziale II, ogólnie w dziale I i II – 15,40%. Z powyższych danych wynika, iż w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił wzrost średniej prowizji w Dziale I o 0,4% oraz spadek średniej prowizji w Dziale II o 0,1%.

Tabela 11. Wartości prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2020 oraz 2021 roku (w zł).

	2020	2021
Dział I	249 251 633	264 408 229
Dział II	1 412 451 043	1 549 883 635
Razem	1 661 702 676	1 814 291 864
Dynamika zmian rok do roku	-	9,2%

Wykres 6. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2017 – 2021 (%).

5. SKŁADKI ULOKOWANE PRZEZ BROKERÓW W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ.

Wartość składek ulokowanych w zakładach ubezpieczeń za pośrednictwem brokerów w 2021 roku wyniosła 11 781 619 504 zł, co oznacza wzrost wskazanej kategorii o ponad 8% w odniesieniu do poprzedniego roku sprawozdawczego. W Dziale I nastąpił wzrost o 0,6%, a w Dziale II wzrost o 10,4% w stosunku do 2020 roku.

Tabela 12. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2020 oraz 2021 roku (w zł).

	2020	2021
Dział I	2 980 643 339	2 998 447 033
Dział II	7 954 232 379	8 783 172 471
Razem	10 905 034 658	11 781 619 504
Dynamika zmian rok do roku	-	8,04%

W odniesieniu do składek ulokowanych przez brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2021 roku, brokerzy prowadzący działalność jako osoby fizyczne ulokowali 1 743 921 861 zł, zaś brokerzy osoby prawne – 10 037 697 643 zł.

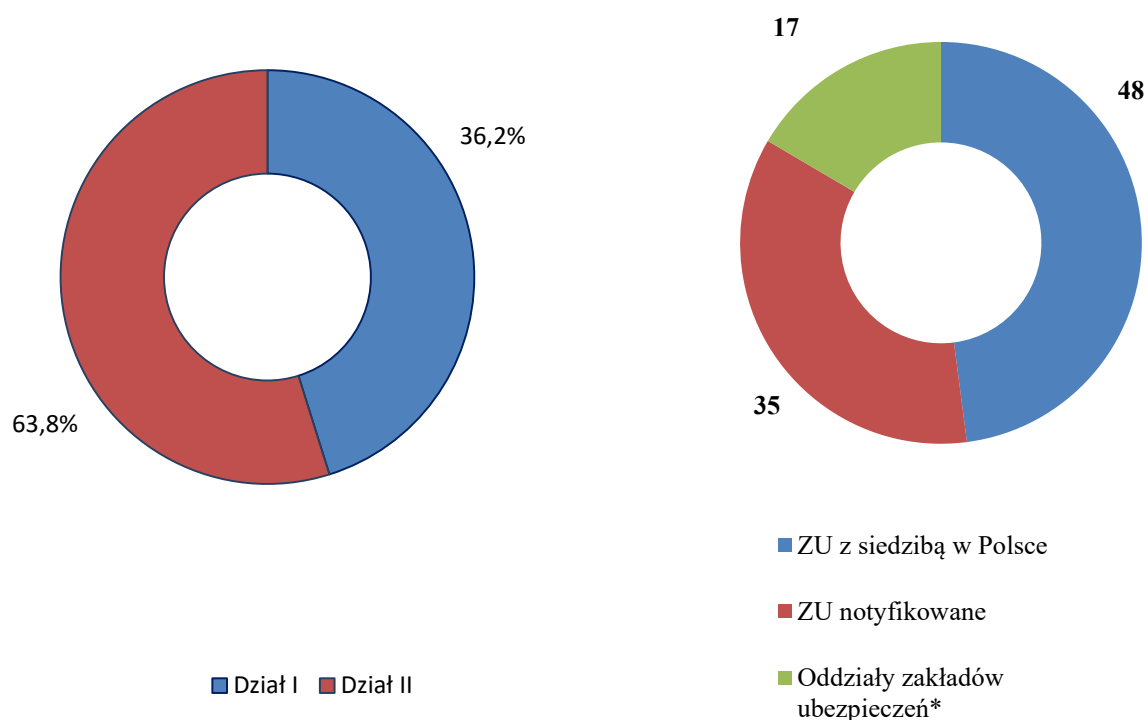
Analogicznie do uzyskanych przez brokerów przychodów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń, kształtowała się struktura składki ulokowanej przez brokerów.

Dziesięciu największych brokerów (stosując kryterium wielkości ulokowanej składki) pośredniczyło w zawarciu umów ubezpieczenia o łącznej składce równej 5 445 787 393 zł. Kwota ta stanowi 46,22% składek ulokowanych przez brokerów.

Dwudziestu największych brokerów łącznie ulokowało natomiast składkę równą wysokości 7 169 339 707 zł. Kwota ta stanowi 60,85% składek ulokowanych przez brokerów.

W 2021 roku brokerzy współpracowali ze 121 zakładami ubezpieczeń, z czego zdecydowaną większość stanowiły zakłady ubezpieczeń Działu II (96 zakładów ubezpieczeń – 79,34%). Znajduje to odzwierciedlenie w fakcie, iż większość składek w 2021 roku ulokowano w zakładach ubezpieczeń Działu II (74,55%).

Wykres 7. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2021 roku (%).

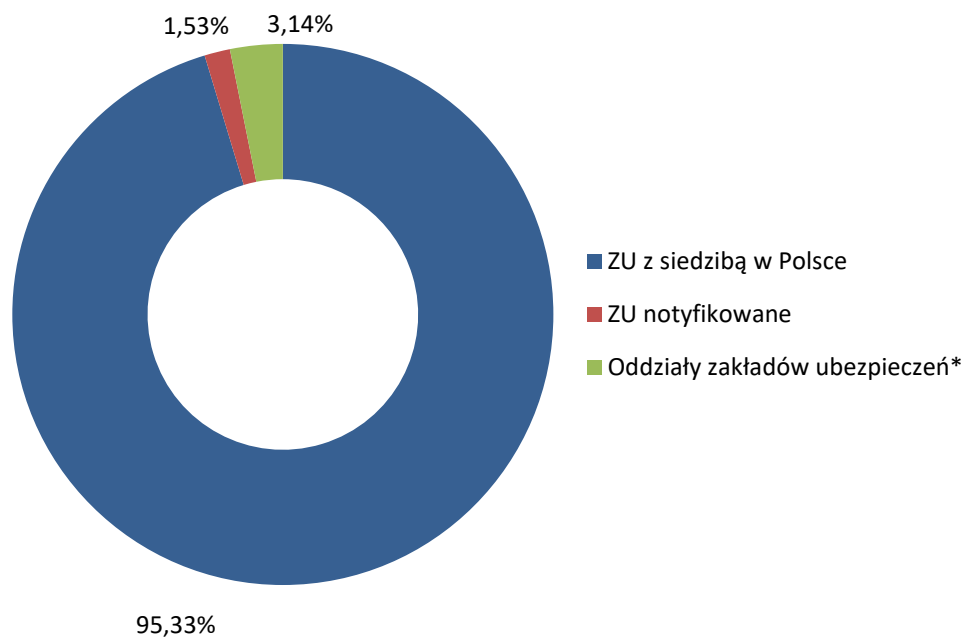
* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Poza podziałem zakładów ubezpieczeń według rodzaju działalności (Dział I bądź Dział II) należy wskazać strukturę zakładów ubezpieczeń w podziale na zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, zakłady notyfikowane oraz oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

Analizując liczbę zakładów ubezpieczeń w poszczególnych grupach należy zauważyć, że pod względem liczby zakładów, z którymi współpracowali brokerzy w 2021 roku, polskie zakłady stanowią 47,9%.

Niemniej jednak, gdy analizie poddane zostaną wartości składek lokowanych w poszczególnych grupach, struktura będzie znacząco odmienna. Pod względem wartości lokowanych składek zakłady z siedzibą w Polsce stanowią 95,33% wszystkich zakładów.

Wykres 8. Struktura pod względem wartości lokowanych składek (%).

* Oddziały zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

6. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ, W KTÓRYCH BROKERZY ULOKOWALI SKŁADKI.

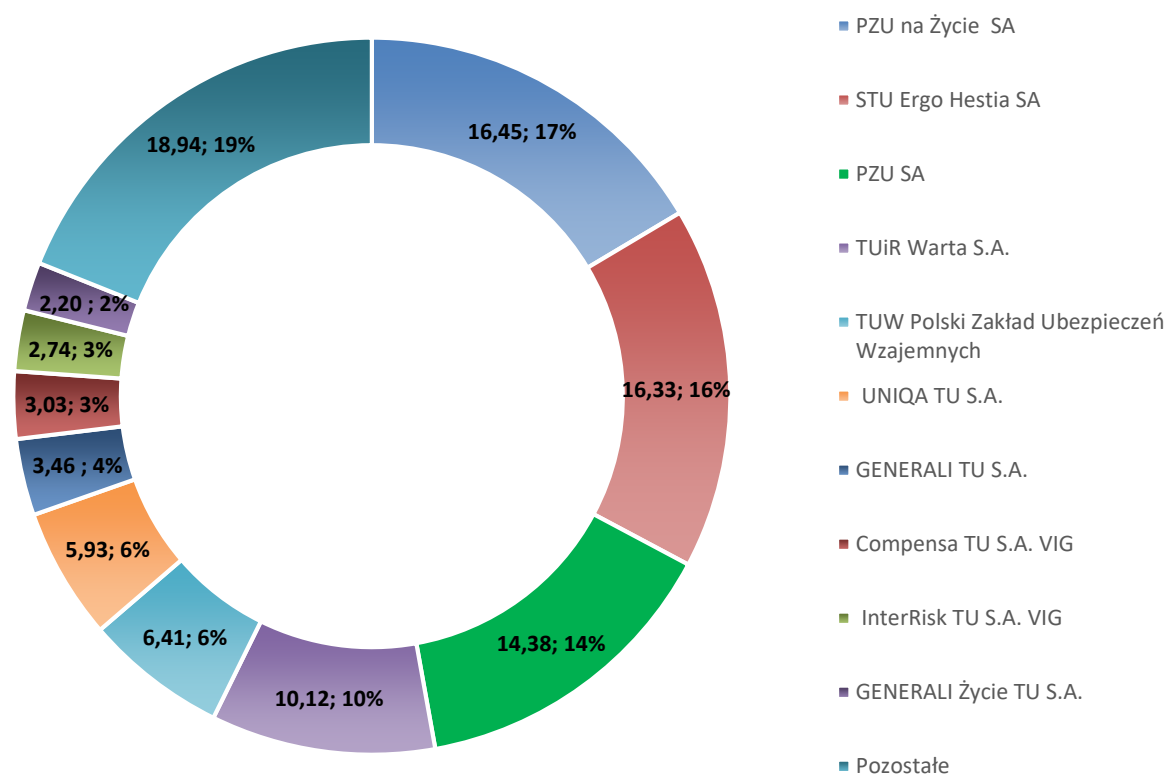
W 2021 roku składki o największej, sumarycznej wartości brokerzy ulokowali w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna oraz Sopockim Towarzystwie Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna. W czołówce 10 zakładów, w których brokerzy ulokowali składki o największej wartości znalazły się jedynie zakłady ubezpieczeń z siedzibą w Polsce. We wskazanej grupie zdecydowaną większość stanowią zakłady ubezpieczeń z Działu II.

Tabela 13. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2021 roku.

Zakład Ubezpieczeń		Składki ulokowane przez brokerów (zł)
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna	1 938 470 525
2	Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna	1 923 937 153
3	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	1 694 754 026
4	Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna	1 191 834 817
5	Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	755 733 024
6	UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	698 357 512
7	GENERALI Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	407 520 753
8	COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	356 837 324
9	InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group	323 173 851
10	GENERALI Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna	259 469 011

Wskazane w tabeli powyżej zakłady ubezpieczeń zainkasowały składki o łącznej wartości 9 550 087 996 zł, co stanowi 81,1% całkowitej wartości składek ulokowanych przez brokerów w 2021 roku.

Wykres 9. Struktura zakładów ubezpieczeń pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2021 roku (%).

Dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto zakładu – 8 813 156 tys. zł) wyniósł 21,29%, dla Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA Spółka Akcyjna (składka przypisana brutto zakładu – 7 440 119 tys. zł) wyniósł 25,86%, dla Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej udział składki ulokowanej przez brokerów w składce przypisanej brutto (składka przypisana brutto zakładu – 13 388 898 tys. zł) wyniósł 12,66%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna (składka przypisana brutto zakładu – 7 028 969 tys. zł) wyniósł 16,96%, dla Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (składka przypisana brutto zakładu – 796 525 tys. zł) wyniósł 94,88%.

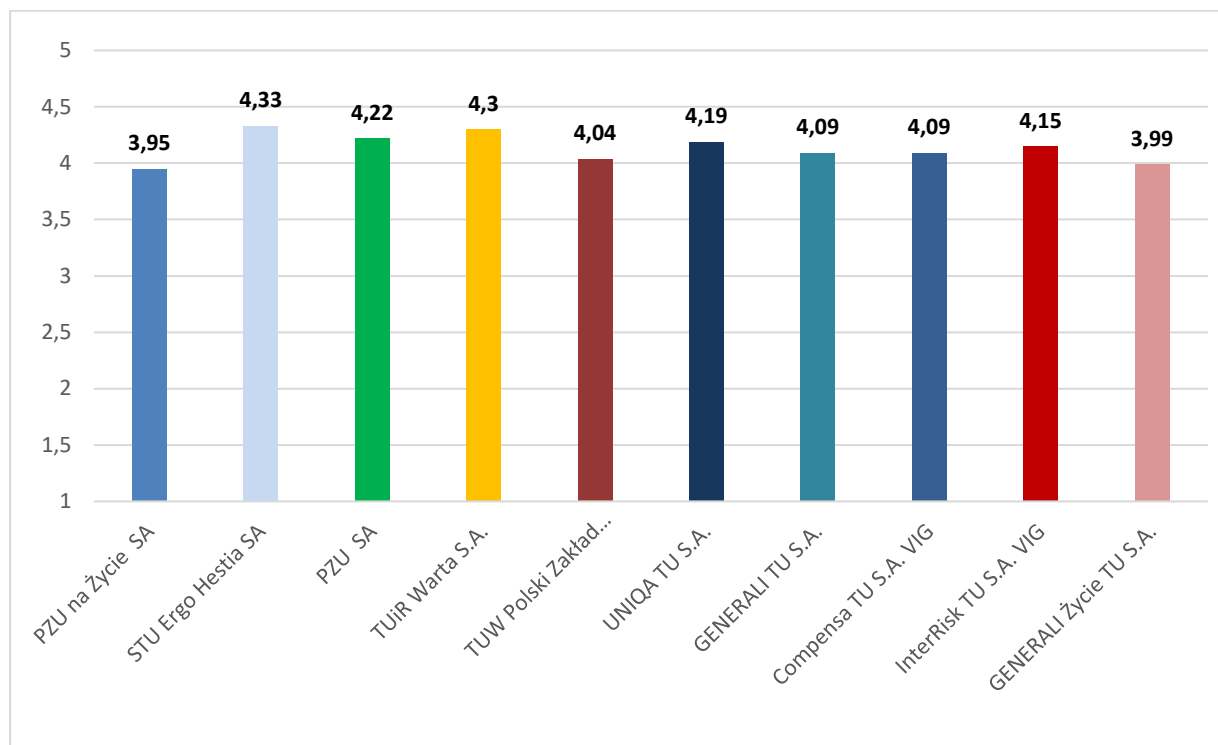
Poniżej przedstawiono wykres obrazujący, w jaki sposób brokerzy ocenili współpracę z 10 zakładami, w których ulokowali składki o największej wartości.

Jest to subiektywna ocena współpracy brokerów z zakładami ubezpieczeń.

W ramach sugerowanej skali ocen od 1 do 5 brokerzy ocenili powyższe zakłady ubezpieczeń w przedziale 3,95 – 4,33. Jest to ocena zdecydowanie powyżej średniej w skali ocen.

Najwyższą ocenę uzyskały trzy towarzystwa: STU ERGO HESTIA Spółka Akcyjna, TUIR WARTA Spółka Akcyjna oraz PZU Spółka Akcyjna.

Wykres 10. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2021 roku.

7. PODSUMOWANIE.

Zobowiązanych do złożenia sprawozdania z działalności brokerskiej za 2021 rok było 1483 brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych. Wymóg ten został dopełniony przez blisko 94 % brokerów zobligowanych do tego przepisem prawa.

Kolejny rok, w którym obowiązywał stan epidemii COVID-19 nie wpłynął negatywnie na składanie przez brokerów sprawozdań z działalności brokerskiej, które od 2019 roku są przekazywane w formie elektronicznej.

Mimo, iż nastąpił nieznaczny wzrost liczby zarejestrowanych brokerów tj. o 1,2% to zaobserwować można w okresie ostatnich dwóch lat regres w zakresie liczby wydanych zezwoleń w stosunku do okresu sprzed stanu pandemicznego. Dotyczy to w szczególności

wydanych zezwoleń na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, gdzie odnotowano w porównaniu do lat ubiegłych spadek o 30%.

Wskaźnik procentowy liczby wydanych zezwoleń w zakresie ubezpieczeń w stosunku do roku 2020 wyniósł minus 6%. Spadek wydanych zezwoleń szczególnie widoczny jest w przypadku osób fizycznych (o blisko 30%). Nie miało to jednak istotnego wpływu na ostateczny kształt rynku brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

Dane zebrane ze złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej wskazują na stały wzrost przychodów ogółem z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń. Mając na uwadze wysokość osiągniętych przez brokerów przychodów należy zwrócić uwagę na wysoki stopień koncentracji. Ponad trzy czwarte przychodów tj. 79,2% rynku brokerskiego, osiągnięta jest przez brokerów w pięciu województwach, mazowieckim, kujawsko-pomorskim, dolnośląskim, wielkopolskim oraz śląskim. Jednocześnie niewielka liczba brokerów generuje ponad połowę wszystkich uzyskanych przychodów.

W sferze zawierania umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej przez brokerów dominującym zakładem ubezpieczeń jest InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group. W 2021 roku należy odnotować przyrost (w porównaniu z okresem poprzednim) umów zawartych przez brokerów z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna. Wymienione wyżej podmioty są dominujące na rynku umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej i obejmują ponad 85% tego rynku.

W 2021 roku zakłady ubezpieczeń wypłaciły brokerom prowizje o łącznej wartości 1 814 291 864 zł. Z otrzymanych danych wynika, iż rynek brokerski odnotowuje stały wzrost przychodów z tego tytułu, a największe przychody osiągnięte zostały w województwie mazowieckim. Najmniejsze przychody uzyskano przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w województwie opolskim.

Wartość ulokowanych składek w 2021 roku wyniosła ogółem 11 781 619 504 zł. W roku 2021, podobnie jak w 2020 roku, utrzymuje się tendencja koncentracji ogółu lokowanej składki przez zdecydowaną większość brokerów w Dziale II. Brokerzy, pomimo że pośredniczą przy zawieraniu coraz większej liczby umów ubezpieczenia z zagranicznymi zakładami ubezpieczeń, to jednak ponad 95% składek ulokowali w zakładach ubezpieczeń z siedzibą w Polsce, a jedynie niecałe 5% łącznie w zakładach notyfikowanych oraz oddziałach zakładów ubezpieczeń państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EEA).

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura brokerów zarejestrowanych do dnia 31 grudnia 2021 roku.....	6
Wykres 2. Struktura zatrudnienia w 2021 roku (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).....	8
Wykres 3. Wysokość kapitału zakładowego brokerów w 2021 roku w odpowiednich przedziałach w ujęciu procentowym (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).....	9
Wykres 4. Zestawienie brokerów prowadzących wyłącznie działalność brokerską z brokerami prowadzącymi dodatkowo działalność gospodarczą.....	10
Wykres 5. Przychody osiągnięte przez brokerów w 2021 roku w odpowiednich przedziałach (%).....	15
Wykres 6. Średnie prowizje stanowiące wynagrodzenie brokerów wypłacane przez zakłady ubezpieczeń w latach 2017 – 2021 (%).....	16
Wykres 7. Struktura pod względem liczby zakładów ubezpieczeń, z którymi brokerzy współpracowali w 2021 roku (%).....	17
Wykres 8. Struktura pod względem wartości lokowanych składek (%).....	18
Wykres 9. Struktura zakładów ubezpieczeń pod względem wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2021 roku (%).....	20
Wykres 10. Ocena 10 zakładów ubezpieczeń, w których najczęściej były lokowane ryzyka ubezpieczeniowe, wystawiona przez brokerów w 2021 roku.....	21

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie ubezpieczeń wydanych w latach 2017 - 2021.....	4
Tabela 2. Liczba zezwoleń brokerskich w zakresie reasekuracji wydanych w latach 2017 – 2021.....	5
Tabela 3. Liczba wykreśleń z rejestru brokerów dokonanych w latach 2017-2021.....	5
Tabela 4. Liczba brokerów ze względu na siedzibę w poszczególnych województwach (stan według złożonych sprawozdań z działalności brokerskiej za 2021 rok).....	7
Tabela 5. Miasta, w których siedzibę ma największa liczba brokerów.....	8
Tabela 6. Zakłady Ubezpieczeń, z którymi brokerzy zawarli umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w 2021 roku (stan według złożonych sprawozdań).....	11
Tabela 7. Przychody ogółem uzyskane przez brokerów z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w latach 2017 – 2021 (w zł).....	12
Tabela 8. Średnie przychody uzyskiwane w latach 2017 – 2021 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń w przeliczeniu na brokera w zależności od rodzaju podmiotu (w zł).....	13
Tabela 9. Przychody uzyskiwane w latach 2017 – 2021 z tytułu prowizji od zakładów ubezpieczeń przez 25 brokerów o najwyższych przychodach (w zł).....	13
Tabela 10. Przychody brokerów w 2021 roku osiągnięte w poszczególnych województwach (w zł)	14
Tabela 11. Wartość prowizji wypłaconej brokerom przez zakłady ubezpieczeń w 2020 oraz w 2021 roku (w zł).....	15
Tabela 12. Wartość składki ulokowanej za pośrednictwem brokerów w zakładach ubezpieczeń w 2020 oraz w 2021 roku (w zł).....	16
Tabela 13. Zakłady ubezpieczeń według wielkości składki ulokowanej przez brokerów w 2021 roku.....	18

Komisja Nadzoru Finansowego

ul. Piękna 20, Warszawa

www.knf.gov.pl

